

# Super epi. Petri. II. CXL.

eterni cor doctrine fimo nō penetrat: si hūc apud ei<sup>9</sup> animū man<sup>9</sup> miscēdie nō cōmēdat. **U**n̄ prim<sup>9</sup> pastor sollicitate admonet dicens. Seniores q̄ in vobis sunt obsecro cōsentior et testis xpi passionū: q̄ et ei<sup>9</sup> q̄ in futuro reuelanda est gl̄ie cōicator: pascite qui in vobis est gregē dei. Qui in hoc loco passionē cordis an corporis suaderet/ apuit cū subiūxit. Prouidētes nō coactos/ sed spōtaneē fīm deū: neq; turpis lucri gr̄a/ s; volūtariē. Quib; pfecto verbis pastorib; p̄cauet ne dum subiectoꝝ inopiā satiāt/ se mucrone ambitōis occidāt. ne cū p eos carnis subsidijs reficiunt/ ipsi remaneant a celesti pane ieiuni. **H**ac pastor sollicitudinē Paul<sup>9</sup> excitat dicens. Qui suoz et marime domesticoz curam nō h; fidē negauit: et est infideli deterior. **U**n̄ rectori necesse est vt interiora possit infūdere innoxia cogitatio/ ne exteriora prouidere. Sic itaq; pastores erga interiora subditoꝝ suoz studia feruāt: quatin<sup>9</sup> in eis exterioris q̄q; vire prouidentia nō relinquāt. **N**ā q̄si iure (vt dixim<sup>9</sup>) a p̄cipiēda p̄dicationē gregis anim<sup>9</sup> frangit: si exteriori cura subsidiū a pastore negligat. **E**xp̄licunt exceptiōes de Ep̄stola Petri apostoli p̄ma.

## Incipiunt ecce

ptiones ex opusculis beati Gregorij pape De Ep̄la ap̄li Petri secūda.

**M** De abstinentiis in pastorali. cap. lxxiiij. Cap. i. **A**mitrate in sciētia abstinentiam;

in abstinentia autē patientiā. Abstinentes debēt sollicitē p̄siderare: ne cum gula vitii fugiūt/ acriora his vitia q̄ si ex virtute generent: ne cū carnē macerant/ ad impatientiā spūs erūpant. **U**n̄ Petr<sup>9</sup> admonet dicēs. **M**inistrare in fide v̄a virtutē: in virtute autētem sciētiā: in sciētia autē abstinentiā: in abstinentia autē patientiā. **M**entes em̄ abstinentiū plerūq; in patientia a sinu trāquillitatis erucit: et ideo cū dixisset. **I**n sciētia autē abstinentiā: p̄tin<sup>9</sup> vigilāter adiūxit dicēs: in abstinentia autē patientiā. **D**eesse q̄ppe abstinentib; patientiā p̄uidit: q̄ eis vt adesset admonuit: q; nulla virt<sup>9</sup> ē q̄ q̄ carovincit si spūs ab ira sup̄at.

**H**abete et vetus testamentū sic nostre fidei fundamentū. **I**n homelia q̄rta p̄me partis. et in homelia. iij. sc̄be ptis sup̄ Ezechielē. Cap. ij. **H**abemus firmiorē p̄beticū sermōnē. **I**n p̄structionē tabernaculi vt argētee colūne interi<sup>9</sup> immobilis staret/ et ei parilli exterioris fixi funes quib; ligarent cōtinebāt: q; v̄s delictet tanq̄ parilli patres testamēti veteris et p̄bete ante t̄pus sc̄tē eccie: id est exteri<sup>9</sup> fixi fuerūt: qui colūnas interioris in ea stantes: id est sc̄tos apostolos et p̄dicatores funito v̄borum suoz in soliditate fidei stringerēt atq; ligarent. quia dū celestia mysteria v̄tura p̄dicant/ hec postq̄ ostensa sunt omnib; credibilia fecerunt: et p̄ eoz p̄dicationē apostoli sancti dominice incarnationis mysteriū firmē et perfecte crediderūt. **U**nde recte q̄q; ipse primus apostolorum magna sc̄z veri tabernaculi colūna loquitur dicēs. **H**abemus firmiorē p̄beticū sermōnē cui b̄nfactis intēdētes quasi

ij. De. ij.

## Gregoriane exceptiones.

Lucerne lucēt in caliginoso loco. In quibus vobis indicat quous ad alta surrerit ex cacumie/ vbi religata perfistat in fide. Scriptura autē prophetica sermonis in tenebris vite presentis facta est nobis lucerna et lumē itineris vñ psalmista dicit. Lucerna pedibus meis et lumē dñe: et lumē semitis meis. Que tñ lucerna prophetica sermonis tā qđdem intelligētibz lucet: s; adhuc nō intelligētibz coopta allegoriarū obscuritatibz pmanet. vnde etiā p psalmistaz de eisdem dictis prophetarū dicit. Tenebrosa aqua in nubibus aeris/ qđ videlicet occulta ē scientia in prophetis.

Ps. cxvij.

Ps. xvij.

ij. Pe. ij.

**D**e appellatiōe inferni. Moralium libro. vij. et. xij. Capitulum. iij. **D**eus peccantibus angelis nō pepercit. Quantum ad sublimitatē celi huius aeris spacium nō immerito potest infern⁹ dici. Vñ euz apostate angeli a celestibus sedibus in hoc caliginoso aere sūt demersi Petr⁹ apostolus dicit. Deus peccantibus angelis nō pepercit/ s; carceribus caliginis inferni intrudēs tradidit in iudicio cruciandos reservari. Quātum igit ad celsitudinē celi aer iste caliginosus infernus est sicut etiā tantus ad eiusdem aeris altitudinē terra q̄ inferius iacet/ et infernus intelligi et profundus potest. Malignus itaq; spūs de superioribus in hec inferiora deiectus/ ne ad celestia euolare pua; leat pene sue pōdere coartat: et hic q̄ si in carcere astringit/ qđ tentare bonos q̄tū desiderat. phibetur/ vt et implere mala q̄ appetit nequeat/ signa distinctione angustatur.

**E**x ille pfecte bonus est q̄ et inter malos bon⁹ est. Moral' lib. i. Ca. iij.

**A**spectu et auditu iustus erat. Non est valde laudabile bonū esse cū bonis. sed bonū esse cū malis. Sicut enī grauioris est culpe inter bonos bonū nō esse/ ita immēsi est p̄ conq̄ bonū etiā inter malos existisse. Hinc Petrus magnis loq̄b laudibz extulit: qđ bonus inter reprobos inuenit dicēs. Et iustū loq̄b oppressum a nefandorum iniuria conuersatione eruit. Aspēctu enī et auditu iustus erat: habitās apud eos qui de die in diem animā iusti iniquis operibz cruciabant. Qui nimirū cruciari nō possent/ nisi praua p̄pinq̄uorum opera et audiret et ceruicet. Et tamē aspectu et auditu iustus dicit/ quoniā iniquorum vita non delectatio iusti aures atq; oculos/ sed feriendo tangebāt. Hinc Paul⁹ discipulis ait. In medio nationis prauē et peruerse inter quos lucetis sicut luminaria in mundo. Hinc angelo pergamē ecclesie dicit. Scio vbi habitas vbi sedes est satban: et tenebō mē meū/ et nō negasti fides meā. Hinc sancta ecclesia sponsi voce laudat cum ei in amoris cantico dicit. Sicut lilium inter spinas/ sic amica mea inter filias. Bene ergo iustus loq̄b inter iniquos vtilis se dicit/ vt iuxta sponsi p̄coniū inter spinas lilium creuisse monstratur.

**E**x multum proficit ad illuminatiōnem cordis infirmitas corporis. In pastoralis capitulo. xxxvj. Cap. v. **M**agna salus est cordis molestia corporis/ qđ ad cognitiones sui mentē reuocat/ et quā plerūq; salus abijcit infirmitatis memoria reformat/ vt anim⁹ qđ extra se in elationē ducitur/ cui sit cōditioni subdit⁹ ex percussa quā sustinet carne memo

Abi. s.

Ibidem.

Ibidem.

Apo. ij.

Can. ij.

# Super epi. Petri. II. CXLI.

ret. Quā recte p balaam / (si tñ voces nerei qd recte diceret nesciebat. **D**  
dei subseq obediēdo voluisset) in ip  
sa ei<sup>o</sup> itinēris retardatione signatur.  
Balaam nāq; puenire ad ppositum  
tendit / sed ei<sup>o</sup> vorum animal cui pre  
fedit ppcdit. Prohibitione q̄ppe in  
morata asina angelum vidit quēbu  
mana mēs nō vidit / q̄a plerūq; caro  
p molstias tarda flagello suo menti  
deū indicat: quē mēs ipa carni presi  
dens nō videbat / ita vt anxietatē spi  
ritus in hoc mūdo p̄ficere cupientis  
velut iter tendētis impediāt donec  
ei inuisibile q̄ sibi obuiat innotescat

**P. q. ij.** Tñ r bene p petri dicit. Corruptio  
nē habuit sue vetanie subiugale mu  
rū / quod in hominis voce loquēs p  
bitur. p̄ hanc insipientiā. Insan<sup>o</sup> q̄p  
pe homo a subiugali muto corripit:  
q̄i elata mens humilitatis bonum  
quod tenere debeat ab afflictā carne  
memorat. **S**z hui<sup>o</sup> correctionis dos  
nū idcirco balaam non obtinuit. q̄a  
ad maledicendum pergens vocem  
non mentem mutauit.

**D**e exēplo humilitatis in petro z  
auctoritatē in paulo. **Doza. li. xxii.**  
**Et in pastorali capitulo. xix. Ca. vi.**

**Q**ui vult p̄ua agere / r tñ ad hec  
ceteros tacere ipse sibi mer testis  
est q̄a pl<sup>o</sup> vitate se appetit diligi: q̄  
p̄tra se nō velit defendi. Nemo q̄ppe  
est q̄ ita viuat / vt aliquin us nō delin  
quar. Ille ḡ se ipō ampl<sup>o</sup> veritatē de  
siderat amari / q̄ sibi a nullo vult con  
tra veritatem parci. Licet em̄ q̄daz  
iusta r recta vt sunt p̄spiciam<sup>o</sup> / q̄daz  
tñ vt videnda sūt non videm<sup>o</sup> aliud  
sicut est cōprehendum<sup>o</sup> / r aliud igno  
ram<sup>o</sup>. **P**etr<sup>o</sup> t̄ōto fidei t̄āto miracu  
loz fulgore claruerat / r tñ conuersis  
gentib<sup>o</sup> dū circūcisionis p̄ncipus ipō  
neret qd recte diceret nesciebat. **D**  
ḡ sibi cōtra veritatē parci noluit in  
crepationē pauli libenter accepit.

**I**n homelia. vi. scbe partus super  
Ezechielem.

**P**aulus q̄ppe q̄ se legi mortuum  
p̄legē dicit / q̄a vt in xpo crederet h  
ei lct ipa p̄dicauit / magno fidei sue  
cēsus ardore p̄cepta legis teneri car  
naliter noluit / circūcisionē in genti  
bo fieri vitauit. **E**t cū petr<sup>o</sup> apls ser<sup>o</sup>  
uari ad huc in circūcisione legis con  
suetudinē vellet / in faciē resistit / eūq;  
bac in re fuisse rep̄bensibile dicit / et  
hoc ei<sup>o</sup> studiū discipulis loquēs nō  
solū culpā / sz qd̄ mai<sup>o</sup> est hypocrisim  
idest simulationē noiat dicēs. **C**um  
venisset petr<sup>o</sup> antiochiā in faciē ei<sup>o</sup>  
stuti: q̄a rep̄bensibilis erat. **E**t paulos  
post. **E**t simulatiōi ei<sup>o</sup> cōsenserūt ces  
teri iudei. **I**dē x̄o aplōz prim<sup>o</sup> cuz  
multa discipulos admoneret / r a q̄  
busdā detrabi pauli scriptis cognos  
ceret dixit. **S**icut charissimus fr̄ nos  
ster paul<sup>o</sup> fm̄ datā sibi sapientiā scri  
psit vobis loquēs in cis de bis in q̄s  
tō sūt qdā difficilia intellectu / q̄ indo  
cti r instabiles deprauāt / sicut r cere  
ras scripturas ad suā ipsoz p̄dicatis  
onē. **E**cce paul<sup>o</sup> in eplis suis scribit  
petrū rep̄bensibile / ecce petr<sup>o</sup> in eplis  
suis asserit paulū in his q̄ scrips  
erat ammirandū. **C**erte em̄ nisi le  
gisset petr<sup>o</sup> pauli epl̄as nō laudasset  
**S**i aut legit / q̄a illic ipse rep̄bensibilis  
diceret inuenit. **A**mic<sup>o</sup> ḡ vitar<sup>o</sup> lau  
dauit etiā q̄ rep̄bensus est: atq; ei et  
ipm̄ placuit: q̄a in his non placuerat  
q̄ aliter q̄ debu<sup>o</sup> rat se sit. **S**eq; etiā iuz  
mori fratri ad cōsensū dedit / atq; in  
eadē re fact<sup>o</sup> est securo: minoris sui  
vt etiā in h̄ p̄iret / q̄tū<sup>o</sup> q̄ prim<sup>o</sup> erat

**Gal. ij.**

**Eph. vi.**

## Gregorianae exceptiones.

in aploꝝ culmine esset p̄m<sup>o</sup> ⁊ in bñi-  
litate. P̄sare ḡ f̄res charissimi in q̄  
mentis t̄nce stetit q̄ illas epl̄as lau-  
dant in q̄b̄ se scriptū vitupabilē in-  
uent. Que illa tāta esse māsueto  
potuit. q̄ animi soliditas ⁊ impru-  
batio cogitatio. **E**cce a minore suo  
rephendit ⁊ rephendi nō dedignat̄.  
Nō ad memorias reuocat q̄ p̄m<sup>o</sup> in  
ap̄latu vocat<sup>o</sup> est nō q̄ clauis regni  
celestis accepit. Nō q̄ pet̄a q̄cūq̄ in  
terra solueret esset soluta in celo. Nō  
q̄ in mari pedib̄ ambulauit. Nō q̄ pa-  
raliticos ī iesu noie iubēdo erexerat.  
Non q̄ egros corporis sui ymbra sa-  
nauerat. Nō q̄ mētētes h̄bo occide-  
rat. Nō q̄ mortuos oratione suscita-  
bat. Ne igit̄ increpationis h̄ba dedi-  
gnaret̄ audire oñia dona q̄ accepe-  
rat q̄ si a memoria reppulit: vt vnus  
fortiter humilitatis donum teneret.  
**Q**uis rogo n̄m si vel extremus ali-  
quod signū fecisset a minore f̄e ires-  
pat̄ increpationis h̄ba patient̄ audi-  
ret. N̄l em̄ signū fecimus ⁊ si q̄s nos  
fortasse de actioe n̄ra rephēdit statim  
intumescim<sup>o</sup>. **M**agnos q̄sdaz nos  
taciti cogitamus/virtutes nobis ad  
animū deducim<sup>o</sup> etiā q̄s n̄ habem<sup>o</sup>.  
**A**t cōtra pet̄<sup>o</sup> cū t̄tutib̄ humilis i  
rephēsiōe p̄māsit. **S**z sunt nōnulli q̄  
nō pet̄rū ap̄stoloꝝ p̄ncipē/sz quen-  
dā illo noie q̄ a **P**aulo est rephēsus  
accipiūt. **Q**ui si pauli ap̄li studio-  
h̄ba legisset/ista nō dicerēt. **D**ictur<sup>o</sup>  
etenim pauli<sup>o</sup> cū venisset **P**etr<sup>o</sup> antio-  
chia in faciē restitit/vt de q̄ petro loq̄  
ret ostēderet: in ip̄o sue narrationis  
initio p̄misit dices. **C**reditū ē mihi  
euāgelii p̄puri/sicut petro circūcisi-  
onis. **Q**ui em̄ operatus est petro in  
ap̄latu circūcisiōis: op̄at<sup>o</sup> est ⁊ mihi

inter gentes. **P**at̄z ḡ de q̄ petro pau-  
lus loquit̄ que ⁊ ap̄stolus noiat ⁊ p̄-  
fuisse euāgelio circūcisiōis narrat.  
**E**t fuerūt q̄daz q̄ sedaz petri epl̄am  
ī q̄ epl̄e pauli sūt laudate dicerēt ei<sup>o</sup>  
nō fuisse. **S**z si euādē epl̄e p̄sare h̄-  
ba voluisset loq̄e aliter sentire potuiss-  
set. **I**n ea scriptū q̄ppe est voce dela-  
p̄sa ad cū huiuscemodi a magnifica  
gl̄ia/bic est fili<sup>o</sup> me<sup>o</sup> dilect<sup>o</sup> in q̄ mi-  
hi p̄placui. **A**tq̄ subiungit. **E**t h̄ac  
vocē nos audiuim<sup>o</sup> cū essem<sup>o</sup> cū ip̄-  
so in mōte sctō. **L**egat itaq̄ euāges-  
liū ⁊ p̄tin<sup>o</sup> agnoscent/qa cū vor ista  
de celo venit **P**etr<sup>o</sup> ap̄la euz deo in  
**M**oralium libro. x. (mōte stetit.  
**C**aritas aut̄ in petro ⁊ minis ter-  
rentiū p̄ncipiū fortiter restitit: et in  
circūcisiōe submouēda minorz vers-  
ba patiēter audiuit. **C**aritas etiā in  
paulo man<sup>o</sup> p̄sequētis humiliter p̄-  
tulit ⁊ tū in circūcisiōis negociolō-  
ge se impares p̄ores sensū audenter  
**E**xplicuit exceptio (increpauit.  
nes d̄ **E**p̄la **P**etri secunda.

### Incipiunt exce-

ptioes ex opusculis b̄ri **G**regoriū pa-  
pe de **E**p̄la beati **J**oānis ap̄li p̄ma.  
**E**x in hac vita nemo possit ēē ab-  
q̄ pet̄o. **M**oralium lib. xviij. **C**ap. i.



**H**omines

iusti q̄uis in hac  
vita ex magna iu-  
sticie claritate re-  
splendēcat/inqua

q̄ tū ad purum sordibus peccatorū  
carēt **J**oāne ap̄stolo attestāte q̄ dicit̄  
rit. **S**i dixerim<sup>o</sup> q̄a pet̄m n̄ habem<sup>o</sup> i. **J**ob  
ip̄si nos seducim<sup>o</sup> ⁊ veritas i nobis

Gal. ij.

Ubi. ij.